

Lectura, M.I. Sr. Joan Gabriel i Estany
Síndic General

DECLARACIÓ UNIVERSAL SOBRE LA DEMOCRÀCIA

Declaració adoptada sense votació pel Consell
Interparlamentari
en la 161ª sessió
El Caire, Egipte

El Consell Interparlamentari,

Reafirmant el compromís de la Unió Interparlamentària a favor de la pau i el desenvolupament, i convençut que el reforç del procés de democratització i de les institucions representatives contribuirà àmpliament a assolir aquest objectiu,

Reafirmant també la vocació i el compromís de la Unió Interparlamentària de promoure la democràcia i l'establiment de sistemes pluralistes de govern representatius en el món, i amb la inquietud de reforçar l'acció contínua i polifacètica que du a terme en aquest camp,

Recordant que cada estat té el dret sobirà d'escollir i determinar lliurement, de conformitat amb la voluntat de la població, els sistemes polític, social, econòmic i cultural, sense ingerència d'altres estats i respectant estrictament la Carta de les Nacions Unides,

Recordant també la Declaració universal dels drets humans, adoptada el 10 de desembre de 1948, així com el Pacte internacional relatiu als drets civils i polítics i el Pacte internacional relatiu als drets econòmics, socials i culturals, adoptats el 16 de desembre de 1966, el Conveni internacional sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació racial, adoptat el 21 de desembre de 1965, i el Conveni sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació envers la dona, adoptat el 18 de desembre de 1979,

Recordant a més la Declaració sobre els criteris per a eleccions lliures i justes que va adoptar el març de 1994 i mitjançant la qual va confirmar que, en qualsevol estat, l'autoritat dels poders públics només es pot basar en la voluntat del poble expressada a través d'eleccions legítimes, lliures i justes,

En referència a més al Programa de democratització presentat el 20 de desembre de 1996, pel secretari general de les Nacions Unides, en la 51a sessió de l'Assemblea General de les Nacions Unides,

Adopta la Declaració universal sobre la democràcia que figura a continuació i insta tots els governs i els parlaments a que s'inspirin en el seu contingut.

Lectura, M.I. Sr. Jordi Jordana Rossell
President del Grup Parlamentari Liberal

PRIMERA PART - ELS PRINCIPIS DE LA DEMOCRÀCIA

1. La democràcia és un ideal universalment reconegut i un objectiu basat en valors comuns a tots els pobles que formen la comunitat mundial, independentment de les diferències culturals, polítiques, socials i econòmiques. Així doncs, és un dret fonamental del ciutadà, que l'ha d'exercir en condicions de llibertat, igualtat, transparència i responsabilitat, tot respectant la pluralitat d'opinions i en l'interès comú.

2. La democràcia és alhora un ideal que s'ha de perseguir i un mode de govern que s'ha d'aplicar segons les modalitats que tradueixin la diversitat de les experiències i les particularitats culturals, sense derogar principis, normes i regles internacionalment admesos. És per tant un estat, o una condició, constantment perfeccionat i sempre perfectible, l'evolució del qual depèn de diversos factors polítics, socials, econòmics i culturals.

3. Com a ideal, la democràcia tracta fonamentalment de preservar i promoure la dignitat i els drets fonamentals de l'individu, garantir la justícia social, afavorir el desenvolupament econòmic i social de la col·lectivitat, reforçar la cohesió de la societat, així com la tranquil·litat nacional i crear un clima propici per a la pau internacional. Com a forma de govern, la democràcia és el millor mitjà per assolir aquests objectius; també és l'únic sistema polític capaç de corregir-se a si mateix.

4. La democràcia no existiria sense una col·laboració veritable entre homes i dones per fer-se càrrec dels assumptes públics, on homes i dones actuen de manera igual i complementària, i s'enriqueixen mútuament de les seves diferències.

5. L'estat de democràcia garanteix que els processos d'ascensió al poder, d'exercici i alternança del poder

permetin una lliure concurrència política i emanin d'una participació popular oberta, lliure i no discriminatòria, exercida de conformitat amb la norma de dret, tant en la lletra com en l'esperit.

6. La democràcia és inseparable dels drets enunciats en els instruments internacionals esmentats al preàmbul. Per consegüent, aquests drets s'han d'aplicar realment i el seu exercici just ha d'anar acompanyat de responsabilitats individuals i col·lectives.

7. La democràcia es basa en la primacia del dret i l'exercici dels drets humans. En un estat democràtic, ningú està per sobre de la llei i tots els ciutadans són iguals davant la llei.

8. La pau i el desenvolupament econòmic, social i cultural són alhora la condició i el fruit de la democràcia. Existeix una interdependència veritable entre la pau, el desenvolupament i el respecte de l'estat de dret i els drets humans.

**Lectura M. I Sr. Jaume Bartumeu Cassany,
Grup parlamentari Socialdemòcrata**

**SEGONA PART - ELS ELEMENTS I L'EXERCICI D'UN GOVERN
DEMOCRÀTIC**

9. La democràcia es fonamenta en l'existència d'institucions ben estructurades i que funcionin correctament, així com sobre un cos de normes i regles, i sobre la voluntat de tota la societat, plenament conscient dels seus drets i responsabilitats.

10. Les institucions democràtiques tenen el paper d'arbitrar les tensions i mantenir l'equilibri entre aspiracions concurrents com són la diversitat i la uniformitat, l'individual i el col·lectiu, amb l'objectiu de reforçar la cohesió i la solidaritat socials.

11. La democràcia, basada en el dret de cadascú de participar en la gestió dels assumptes públics, implica l'existència d'institucions representatives a tots els nivells i, en particular, d'un parlament, que representi tots els components de la societat i que compti amb poders i mitjans necessaris per expressar la voluntat del poble legislant i controlant l'acció governamental.

12. La clau de volta de la democràcia és la celebració a intervals periòdics d'eleccions lliures i justes, que permetin l'expressió de la voluntat popular. Aquestes eleccions s'han de dur a terme, sobre la base del sufragi universal, igual i secret, de manera que tots els electors puguin escollir els seus representants en unes condicions d'igualtat, obertura i transparència que estimulin la competència política. Per això, els drets civils i polítics són essencials i, en particular, el dret de votar i ser elegit, el dret a la llibertat d'expressió i reunió, l'accés a la informació, el dret de constituir partits polítics i dur a terme activitats polítiques. L'organització, les activitats, la gestió financera, el finançament i l'ètica dels partits han d'estar degudament reglamentats de manera imparcial per

garantir el bon desenvolupament dels processos democràtics.

13. Una de les funcions essencials de l'estat és garantir als ciutadans el poder gaudir dels drets civils, culturals, econòmics, polítics i socials. Així doncs, la democràcia va de bracet amb un govern eficaç, íntegre, transparent i lliurement escollit i responsable de la seva gestió.

14. Ser responsable davant els ciutadans, element essencial de la democràcia, s'aplica a tots els detentors, elegits o no, del poder públic i a tots els seus òrgans, sense excepció. Això es tradueix pel dret de les persones a ser informades de les activitats dels poders públics, a presentar peticions i demanar reparació mitjançant mecanismes administratius i judicials imparcials.

15. La vida pública, en conjunt, ha d'estar marcada per la moral i la transparència i, per aquest motiu, cal elaborar i aplicar unes normes i regles pròpies que permetin assolir-les.

16. La participació individual als processos democràtics i la vida pública en tots els nivells ha d'estar reglamentada de manera equitativa i imparcial, i ha de prevenir qualsevol discriminació així com el risc d'intimidació per part dels agents estatals i no estatals.

17. Unes institucions judicials i uns mecanismes de control independents, imparcials i eficaços són la garantia de l'estat de dret, fonament de la democràcia. Perquè aquestes institucions i mecanismes puguin vetllar plenament per al respecte de les regles, millorar la legalitat dels procediments i reparar les injustícies, cal garantir l'accés de tothom, sobre la base d'una igualtat estricta, als recursos administratius i judicials així com el respecte de les decisions administratives i judicials, tant pels òrgans de l'estat

i els representants del poder públic com per cadascun dels membres de la societat.

18. L'existència d'una societat civil activa és un element essencial de la democràcia, però la capacitat i la voluntat de les persones de participar als processos democràtics i escollir les modalitats de govern no són sempre automàtiques. Així doncs, cal crear les condicions propícies per exercir de manera efectiva els drets participatius, i eliminar els obstacles que evitin, obstaculitzin o impedeixin aquest exercici. També és indispensable de promoure permanentment, en particular, la igualtat, la transparència i l'educació, i eliminar els obstacles com ara la ignorància, la intolerància, l'apatia, l'absència d'opcions a escollir i d'alternativa real, la falta de mesures destinades a corregir els desequilibris i les discriminacions socials, culturals, religioses, racials o per motiu de sexe.

19. Perquè l'estat de democràcia perduri, cal un clima i una cultura democràtica constantment nodrits i enriquits per l'educació i altres mitjans culturals i d'informació. A partir d'aquí, una societat democràtica s'ha d'esforçar a promoure l'educació, en el sentit més ampli del terme, incloent-hi, en particular, l'educació cívica i la formació d'una ciutadania responsable.

20. Els processos democràtics prosperen en un entorn econòmic favorable. Així mateix, en el seu esforç general de desenvolupament, la societat s'ha de comprometre de manera ferma a satisfer les necessitats econòmiques fonamentals dels estrats socials desafavorits, i garantir d'aquesta manera la seva plena integració al procés de la democràcia.

21. Viure en democràcia comporta la llibertat d'opinió i la llibertat d'expressió, i això implica el dret d'expressar opinions lliurement i el de cercar, rebre i divulgar informació i idees, sense tenir en compte les fronteres, per qualsevol mitjà d'expressió.

22. Tant en les societats homogènies com en les heterogènies, les institucions i els processos de la democràcia han d'afavorir la participació popular per salvaguardar la diversitat, el pluralisme i el dret a la diferència en un clima de tolerància.

23. Les institucions i els processos democràtics també han d'afavorir la descentralització del govern i l'administració, que és un dret i una necessitat, i que permet ampliar la participació ciutadana.

TERCERA PART - LA DIMENSIÓ INTERNACIONAL DE LA DEMOCRÀCIA

24. La democràcia també ha de ser reconeguda com un principi internacional, aplicable a les organitzacions internacionals i als estats en les seves relacions internacionals. El principi de la democràcia internacional no només significa una representació igual o equitativa dels estats, sinó que també s'estén als seus drets i deures econòmics.

25. Els principis de la democràcia s'han d'aplicar a la gestió internacional dels problemes d'interès mundial i el patrimoni comú de la humanitat, en particular, a l'entorn humà.

26. En interès de la democràcia internacional, els estats han de vetllar perquè la seva conducta sigui conforme al dret internacional, han d'abstenir-se de recórrer a l'amenaça o emprar la força i tenir qualsevol conducta que posi en perill o violi la sobirania i la integritat polítiques i territorials d'altres estats, i esforçar-se per solucionar les divergències a través de mitjans pacífics.

27. Una democràcia ha de defensar els principis democràtics en les relacions internacionals. A aquest respecte, les democràcies s'han d'abstenir de qualsevol comportament no democràtic, expressar la seva solidaritat amb els governs democràtics i els agents socials no estatals com ara les ONG que treballen a favor de la democràcia i els drets humans, i ser solidàries amb les víctimes de violacions dels drets fonamentals perpetrades per règims no democràtics. Amb la finalitat de reforçar la justícia penal internacional, les democràcies han de rebutjar la impunitat per als crims internacionals i les violacions greus dels drets humans fonamentals i donar suport a la creació d'un tribunal penal internacional permanent.